

Teknisk budget 2024 - 2027

23/5953   Åben Sag

Sagsgang

ØK

Sagsfremstilling

Det tekniske budget danner grundlag for de politiske forhandlinger og er behandlet i direktionen. Det tekniske budget fremlægges endvidere for Kommunalbestyrelsen på et orienteringsmøde den 15. august, hvor Hovedudvalget også er inviteret til at deltage.

Fagudvalgene har som optakt til budgetforhandlingerne om budget 2024-2027 haft budgetdrøftelser og drøftet nøgletal i april, samt behandlet en række budgetanalyser i foråret. I juni har fagudvalgene behandlet tekniske korrektioner og mængderegulering på eget område.

Regeringen og KL har igen i år indgået en relativ stram økonomiaftale med et forholdsvis lavt anlægsniveau og servicerammen er stort set kun hævet med stigningen pga. demografi.

I 2024 har landets kommuner i økonomiaftalen fået en anlægsramme på 19,3 mia. kr. KL har udmeldt en vejledende anlægsramme for Norddjurs Kommune på 99,6 mio. kr. i 2024.

Anlægsudgifterne i det tekniske budget er på 89,192 mio. kr., hvilket svarer til anlægsudgifterne i budgetoverslagsåret 2024.

Budgetbalancen for det tekniske budget for 2024 og overslagsårene 2025-2027 er vedlagt som bilag.

Hovedtallene i det tekniske budget fremgår af nedenstående budgetbalance:

Budgetbalance mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Indtægter	-3.060,1	-3.181,6	-3.308,4	-3.418,9
Driftsområdet incl. renter	2.945,9	3.082,1	3.218,8	3.367,3
Resultat af ordinær drift	-114,2	-99,5	-89,7	-51,7
Anlægsudgifter	89,2	86,8	49,9	49,9
Anlægsindtægter	-30,5	-11,7	-14,2	-14,2
Afdrag	46,4	47,6	48,8	48,7

Budgetbalance mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Strukturel balance -=overskud, +=underskud	-9,1	23,2	-5,1	32,7
Øvrige finansforskydninger (udlån)	-1,0	-1,0	-1,0	-26,3
Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)	-10,1	22,2	-6,1	6,4
Kassebeholdning gennemsnit	360,1	353,8	343,4	342,7

-=indtægt/indbetaling/overskud, +=udgift/udbetaling/underskud

Det er vedtaget i målsætningerne i den økonomiske politik, at der skal være strukturel balance i budget og regnskab. I tabellen ovenfor ses, at der er et strukturelt overskud i 2024 og 2026 og et underskud i 2025 og 2027. Der skal i den forbindelse være opmærksomhed på, at anlægsniveauet i alle år ikke svarer til målsætningen i den økonomiske politik på 100 mio. kr. og hvis den skal overholdes, vil det medføre et strukturelt underskud i alle år. Aktuelt i 2024 vil der desuden være behov for at foretage tilpasninger af anlægsindtægterne, som vil ændre det strukturelle overskud på 9,1 mio. kr. til et underskud på 17,7

mio. kr. Justeringer på indtægtsbudgettet skyldes, at ældrebolighandlingsplanen er standset, og indtægterne fra Drammelstrup Enge forskydes til 2024.

Beregningen af indtægterne i overslagsårene baserer sig på de kendte forventninger, der pt. er til konjunkturer og vedtaget lovgivning. Men der tages samtidig forbehold for, at der kan komme ændringer i overslagsårene og fremtidige økonomiaftaler. Jo længere tidsperspektiv der er i prognoserne, desto højere usikkerhed er der i både opadgående og nedadgående retning. I år er der en særlig stor usikkerhed forbundet med overslagsårene. Dette skyldes, at der er tvivl om, hvorledes de fordrevne fra Ukraine som har fået opholdstilladelse, vil forholde sig til udviklingen i Ukraine. Danmarks Statistik forventer i deres befolkningsfremskrivning, at alle med opholdstilladelse efter særloven vil forlade Danmark inden udgangen af 2024. Denne antagelse anvendes i KL's tilskudsmodel til beregning af indtægterne i overslagsårene. Denne samme antagelse er ikke indarbejdet i vores egen befolkningsprognose og dermed mængdeberegningerne på udgiftssiden. Som følge heraf, er der indarbejdet en mindre korrektion under indtægterne, for at sikre overensstemmelse mellem forudsætningerne på indtægtssiden og udgiftssiden i forhold til antal borgere.

Skatteministeriet er pt. i fuld gang med at implementere den nye boligskatteaftale. Dette er med til at skabe usikkerhed om størrelsen af den kommunale grundskyld og dermed indtægterne i overslagsårene. Kommunerne har modtaget et foreløbigt skøn over provenuet for 2024 - 2027, men ministeriet er blevet anbefalet af KL at foretage en kvalitetssikring af det udsendte materiale umiddelbart efter sommerferien. I det tekniske budget er første skøn indarbejdet, hvilket betyder at provenuet i 2024 er nedskrevet med 3,4 mio. kr. i forhold til forventningen fra budget 2023.

Der er udarbejdet et notat der, med udgangspunkt i den økonomiske politik, beskriver de økonomiske rammer og særlige opmærksomhedspunkter i forhold til det tekniske budget. Alle anbefalingerne i notatet tager udgangspunkt i Norddjurs Kommunes økonomiske målsætninger. Konklusionerne fra notatet er opsummeret herunder:

- Der er strukturelt underskud i hele budgetperioden, når målsætningen om anlægsudgifter på minimum 100 mio. kr. er overholdt. Det vil sige, at udgifter og afdrag på lån er større end kommunens indtægter. Der skal derfor foretages en tilpasning af kommunens udgifter for at skabe strukturel balance i alle budgetår. Underskuddet er stigende i overslagsårene og er 83 mio. kr. i 2027.
- Anlægsudgifterne er cirka 50 mio. kr. for lave i 2026 og 2027 sammenlignet med kommunens minimumsmålsætning på 100 mio. kr.
- Kassebeholdningen er større end minimumsmålsætningen på 175 mio. kr., og det vil være muligt at anvende en del af kassebeholdningen til ekstra afdrag på gæld i 2024. Hvis der afdrages ekstra på gælden, vil der blive skabt et råderum i overslagsårene. Det er dog kun hensigtsmæssigt at anvende kassebeholdningen til ekstra afdrag, hvis der i øvrigt er strukturel balance i budgettet.
- Tilskuddet fra faldende befolkningstal forventes at falde fra 95 mio. kr. i 2024 til 67 mio. kr. i 2027. Det skyldes at kommunen gradvist mister tilskuddet for faldet i befolkningstallet i 2018 og 2019 på over 1.100 borgere i alt. Hvis kommunen ikke længere har et fald i befolkningstallet, vil kommunen over tid miste hele tilskuddet. Der er særlig stor usikkerhed om udviklingen i tilskuddets størrelse på grund af de mange fordrevne fra Ukraine.

- I 2028 modtager kommunen ikke længere tilskud for skatnedsættelsen i 2023 på 0,1 procentpoint. Tilskuddet udgør 4,6 mio. kr. i 2027.
- Indmeldingerne i budgetopfølgningerne viser, at der på både Voksen- og Plejeudvalget og Børne- og Ungdomsudvalgets område er merforbrug. Der er derfor iværksat initiativer til at nedbringe merforbruget, og en række aftaleholdere på både BUU og VPU er sat under administration. Hvis ikke der bremses op, er den afsatte budgetramme i det tekniske budget for VPU og BUU ikke tilstrækkelig.

Service ramme

Norddjurs Kommune har fået udmeldt en vejledende service ramme på 2.029,2 mio. kr.

Serviceudgifterne i det tekniske budget ligger 5,8 mio. kr. under denne vejledende ramme.

Ændringer siden budgetaftalen for 2023

Der har været ændringer på indtægter og udgifter i 2024 siden budgettet sidste år blev vedtaget. Der er bevægelser både på indtægter og udgifter i opadgående og nedadgående retning. I tabellen nedenfor vises forskellen mellem budgetoverslagsåret for 2024, der blev vedtaget i budget 2023, og det tekniske budget 2024 der nu lægges frem. Der er nedenfor nævnt nogle af hovedforklaringerne på forskellen.

	2024 i B2023	Teknisk budget 2024	Forskel*
Indtægter	-2.954,5	-3.060,2	-105,7
Driftsområdet incl. renter	2.854,4	2.945,9	91,5
Resultat af ordinær drift	-100,1	-114,2	-14,1
Anlægsudgifter	89,2	89,2	0,0
Anlægsindtægter	-30,5	-30,5	0,0
Afdrag	46,1	46,4	0,3
Strukturel balance -=overskud, +=underskud	4,7	-9,1	-13,8
Finansforskydninger	-20,9	-1	19,9
<i>Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)</i>	<i>-16,2</i>	<i>-10,1</i>	6,1

-=indtægt/indbetaling/overskud, +=udgift/udbetaling/underskud

Grundet den høje inflation, er både indtægter og driftsudgifter fremskrevet med et højere pris- og lønskøn end forventet sidste år. Denne udgift er beregnet til at udgøre 39,4 mio. kr. inkl. rentejustering.

Norddjurs Kommune modtager mere i bloktilskud i 2024, end der fremgik af økonomiaftalen sidste år. Den primære årsag til det forhøjede bloktilskud skyldes et revideret skøn på overførselsudgifter. Herudover er skønnet for personskatteindtægterne opjusteret. For Norddjurs betyder det, at indtægterne er cirka 105,6 mio. kr. højere end skønnet fra budget 2023.

På driftssiden er der indarbejdet tekniske korrektioner, mængdereguleringer og lov- og cirkulæreprogram for 52,1 mio. kr. Denne justering dækker hovedsageligt ændrede skøn for overførselsudgifterne. Dette afspejler justeringen foretaget i bloktilskuddet. Der er desuden indarbejdet korrektioner vedr. en ny IT-plattform, som skal afløse den nuværende Citrix løsning, samt en korrektion vedrørende merudgifter til den særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse STU.

I denne sag indstilles det, at korrektionerne godkendes. Der er vedlagt oversigter og beskrivelser af alle de indarbejdede korrektioner.

I det tekniske budget er der i lighed med tidligere år indarbejdet en række puljer. Puljen til værn om servicerammen udgør 13 mio. kr., puljen til administrative ændringer udgør 5 mio. kr., og puljen til brug af overførsler udgør 5 mio. kr. Puljernes størrelse er vedtaget i budgetproceduren for 2024-2027. Opfyldning af puljerne øger driftsudgifterne med 6,7 mio. kr. i 2024.

Forudsætninger

I lighed med de seneste år, er der i det tekniske budget lagt en negativ indtægtpulje ind på 10 mio. kr. i alle år til at imødegå en eventuel midtvejsregulering af bloktilskuddet. I 2024 er beløbet nedskrevet med 0,738 mio. kr., da dette beløb er udmeldt som en tilbagebetaling af den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet.

Der er som tidligere år ikke indregnet en eventuel indtægt fra tilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner i det tekniske budget. I 2023 modtager Norddjurs Kommune 20 mio. kr. fra puljen. Der er også søgt om tilskud fra puljen i år, og der forventes svar på ansøgningen i slutningen af august. Borgmesteren og fællesforvaltningsdirektøren har anmodet om et møde med indenrigs- og sundhedsministeren for at drøfte de særlige vilkår, som Norddjurs Kommune har.

Budgetterne for renteudgifter, renteindtægter, afdrag og forskydninger i udlån er beregnet på ny til det tekniske budget. Der har i de seneste tre budgetår været afdraget ekstraordinært på de ordinære lån med deraf følgende lavere afdrag.

Som et led i den nye boligskattelov, skal staten overtage administration af indefrysningsslån af grundskyld. Dette betyder også at staten skal overtage de nuværende lån fra kommunerne. Det fremgår af loven at ejendomsvurderingerne for perioden 2021 – 2023 kan blive efterreguleret frem til 2026. Dette bevirker at den statslige overtagelse af indefrysningsslåne først forventes gennemført i løbet af 2027.

Ansøgning om puljer til skattenedsættelse

Kommunen kan søge om tilskud til skattenedsættelse. Der er i 2024 ingen ordinær pulje til skatteforhøjelser/-nedsættelse. Dette betyder at der alene kan søges af puljen relateret til udligningsreformen.

Tilskuddene fra denne pulje følger en trappemodel med 90 pct. tilskud i 2024 og 2025, herefter 85 pct. i 2026 80 pct. i 2027 og endeligt 75 pct. i 2028. Der skal i denne sag tages stilling til, hvorvidt der ønskes indsendt ansøgninger til puljerne.

Norddjurs Kommune modtager pt. to tilskud fra denne pulje. Der drejer sig om skattenedsættelsen til 26,1 pct. vedtaget i forbindelse med budget 2022, som bortfalder i 2027 med et provenutab på i alt 8,8 mio. kr. Der blev vedtaget en nedsættelse i 2023 på 0,1 pct. til 26,0 pct. hvor der modtages tilskud til og med 2027, med et provenutab på 4,6 mio. kr. fra 2028.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de aftalte målsætninger i den gældende økonomiske politik. Med særlig betydning for budgetlægningen kan nævnes målsætninger vedrørende strukturel balance, gennemsnitlig kassebeholdning, anlægsramme, afvikling af gæld samt årlig effektivisering.

Økonomiske konsekvenser

Se ovenfor

Lovgrundlag

Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at:

1. Økonomiudvalget gennemgår og godkender de tekniske korrektioner, mængdeudviklingsforslag og ændringer på baggrund af lov- og cirkulærepragrammet.
2. Det drøftes, om der skal ansøges om tilskud til skattenedsættelse
3. Det tekniske budget og budgetbalancen drøftes og godkendes

Beslutning i Økonomiudvalget den 14-08-2023

Ad. 1. Godkendt

Ad. 2. Der søges ikke om tilskud til skattenedsættelse

Ad. 3. Godkendt.

Bilag:

1 -	Åben	Budgetbalance 2024-2027 - teknisk budget	(82950/23)	(H)
3504770				
2 -	Åben	Tekniske korrektioner Budget 2024-2027	(82587/23)	(H)
3504314				
3 -	Åben	Kommunalbestyrelsesbeslutninger budget 2024-2027	(82585/23)	(H)
3504312				
4 -	Åben	Mængdereguleringer Budget 2024-2027	(82582/23)	(H)
3504309				

5 -	Åben	Lov og cirkulærekorrekationer Budget 2024-2027	(82572/23)	(H)
3504299				
6 -	Åben	Generelle bemærkninger 2024 - 2027	(82955/23)	(H)
3504776				
7 -	Åben	Følsomhedsanalyse og opmærksomhedspunkter til budget	(83987/23)	(H)
3505972		2024-2027		